

MESTNA OBČINA PTUJ
ŽUPANJA

Številka: 007-39/2022-1
Datum: 4. 5. 2023

Mestni svet
Mestne občine Ptuj

ZADEVA: Predlog za obravnavo na 6. redni seji Mestnega sveta Mestne občine Ptuj

NASLOV: **Osnutek Odloka o imenovanju novih ulic »Valvasorjeva ulica« in »Ulica Leona Štuklja« v Mestni občini Ptuj**

PRIPRAVILA: Oddelek za pravne zadeve in ravnanje s stvarnim premoženjem
Urša Simonič, višja svetovalka

**PRAVNA
PODLAGA:** 23. člen Statuta Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 9/07 in 14/20) ter 79. člen Poslovnika Mestnega sveta Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 13/20)

POROČEVALEC: Martin Kukovič, vodja Oddelka za pravne zadeve in ravnanje s stvarnim premoženjem

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za okolje in prostor ter gospodarsko infrastrukturo,
Odbor za socialno varstvo, zdravstvo in kulturo in
Odbor za splošne zadeve in lokalno samoupravo

**PREDLOG
SKLEPA:** Mestni svet Mestne občine Ptuj sprejme osnutek Odloka o imenovanju novih ulic »Valvasorjeva ulica« in »Ulica Leona Štuklja« v Mestni občini Ptuj, v predloženem besedilu.

Nuška Gajšek
županja

Priloga:
- osnutek odloka z obrazložitvijo.

Na podlagi 21. člena Zakona o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08), Pravilnika o ureditvi vprašanj pri določanju območij naselij, določanju hišnih števil in poteka ulic ter o označevanju ulic in stavb (Uradni list RS, št. 76/08) in 12. člena Statuta Mestne občine Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, št. 9/07 in 14/20) je Mestni svet Mestne občine Ptuj na _____ seji, dne _____ 2023, sprejel

ODLOK
o imenovanju novih ulic »Valvasorjeva ulica« in »Ulica Leona Štuklja«
v Mestni občini Ptuj

1. člen

S tem odlokom se na območju Mestne občine Ptuj v naselju Ptuj imenujeta dve novi ulici:

- »Valvasorjeva ulica« se na ostrem ovinku Ulice Jožefe Lackove pri hišni številki 45 odcepi proti severozahodu ter se na severu zaključi na meji med območjem stavbnih zemljišč in območjem gozdov,
- »Ulica Leona Štuklja« se odcepi od novo imenovane Valvasorjeve ulice proti severovzhodu, kjer se delno odcepi in priključi na predvideno cestno povezavo iz Slovenskogoriške ceste, delno pa nadaljuje pot in se krožno zaključi.

2. člen

Natančen prikaz poteka »Valvasorjeve ulice« in »Ulice Leona Štuklja« je razviden iz kartografskega prikaza in je sestavni del tega odloka.

3. člen

Geodetska uprava Republike Slovenije je dolžna v 30 dneh po začetku veljavnosti tega odloka, vendar ne pred začetkom uporabe le tega, po uradni dolžnosti evidentirati vse spremembe podatkov o uličnih potekih in imenih ulic v registru prostorskih enot.

4. člen

Mestna občina Ptuj zagotovi finančna sredstva za izdelavo napisnih uličnih tabel.

5. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem vestniku Mestne občine Ptuj.

Številka: 007-39/2022-1

Datum:

Obrazložitev:

1. Pravne podlage in postopek za sprejem odloka

Pravni temelj za sprejem akta je Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (Uradni list RS, št. 25/08, v nadaljevanju: ZDOIONUS), kjer se v 21. členu v povezavi s IV. Poglavljem navedenega zakona določa postopek vzpostavitve uličnega sistema in imenovanja ulic, ki se zaključi s sprejetim odlokom občine.

Zraven določb ZDOIONUS je potrebno upoštevati tudi določbe Pravilnika o ureditvi vprašanj pri določanju območij naselij, določanju hišnih števil in poteka ulic ter o označevanju ulic in stavb (Uradni list RS, št. 76/08, v nadaljevanju: Pravilnik).

Predlog za določitev imena ulice mora vsebovati:

- predlog imena ulice z obrazložitvijo ter predlog uradnega kratkega imena ulice, kadar je to potrebno (nad 35 znakov) – določba 2. člena Pravilnika,
- grafični prikaz poteka ulice na območju posameznega naselja,
- osnutek odloka z oceno finančnih posledic,
- stališče GURS o skladnosti predlaganega imena s predpisi ter potrdilo, da v Mestni občini Ptuj ni ulice z istim imenom in
- mnenje Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen o ustreznosti predlaganega imen.

Po sprejemu osnutka odloka bo Mestna občina Ptuj pridobila stališče in potrdilo Geodetske uprave Republike Slovenije in mnenje pristojnega delovnega telesa vlade RS, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen k predlaganemu novemu imenu ulice v Mestni občini Ptuj.

Ko bo pridobljena vsa predpisana dokumentacija bo mestnemu svetu v obravnavo in sprejem predložen predlog odloka.

2. Sodelovanje predlagatelja z javnostjo

Ker na območju, na katerega se spremembe nanašajo, ni udeleženih oseb, in sicer polnoletnih oseb, ki imajo na predmetnem območju prijavljeno stalno ali začasno prebivališče ter pravnih oseb, ki imajo na navedenem območju sedež, predhodno posvetovanje skladno s 3. členom ZDOIONUS ni potrebno.

3. Ocena stanja, razlogi in cilji zakaj je akt potreben

V skladu z 20. členom ZDOIONUS **mora imeti vsaka ulica svoje ime**, ki pa se določi po zemljepisnem imenu, imenu dogodka ali datumu, povezanim z zgodovino, ali po osebi, ki je bistveno prispevala k razvoju naselja ali pa je pomembna v širšem družbenem okolju ali po kulturnem izročilu. Ime ulice se lahko določi po umrli osebi v skladu s predpisom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

Postopek določitve poteka ulic ter poimenovanje let teh v imenu županje vodi Komisija za poimenovanje ulic v Mestni občini Ptuj (v nadaljevanju: komisija), katere naloga je, da v skladu z določili ZDOIONUS in na podlagi prejetih pobud ter predlogov pripravi strokovno utemeljene predloge s vso potrebno dokumentacijo.

Komisija je na svojih sejah pregledala območja v zadnjih letih sprejetih Občinskih podrobnih prostorskih načrtov; v nadaljevanju: OPPN) z namenom, da se pričnejo potrebni postopki vzpostavitve novih ulic na območju sprejetih OPPN.

Oddelek za pravne zadeve in ravnanje s stvarnim premoženjem Mestne občine Ptuj je predhodno že izvedel usklajevanja z Območno geodetsko upravo Ptuj ter Geodetsko upravo v Ljubljani in določil območja vzpostavitve novih uličnih sistemov.

ZDOIONUS določa, da se lahko postopek za vzpostavitev uličnega sistema in imenovanja ulice začne na predlog, ki ga dajo župan, član občinskega sveta ali četrtna skupnost. Komisija je na podlagi navedenega pozvala četrtne svete in mestni svet ter širšo javnost za posredovanje predlogov.

V skladu s prejetimi predlogi je komisija pripravila nabor možnih poimenovanj ulic.

Županja je predloge upoštevala ter kot predlagateljica gradiva predlaga mestnemu svetu v obravnavo in sprejem osnutke odlokov o poteku in poimenovanju ulic.

4. Obrazložitev poteka ulice in poimenovanja

Valvasorjeva ulica

Janez Vajkard Valvasor se je rodil leta 1641 na Starem trgu v Ljubljani. Njegova starša sta bila Ana Marija Ravbar in deželni odbornik Jernej Valvasor, potomec stare plemiške družine iz Bergama. Valvasorjev oče je bil lastnik gospostev Gamberk in Medija na Izlakah, kjer je mladi Valvasor preživel svoje otroštvo skupaj s 16 brati in sestrami. Baronski naslov si je po mnenju zgodovinarja Borisa Golca, Valvasor pripisal kar sam.

Gimnazijo je končal pri jezuitih v Ljubljani. Po tedanji plemiški navadi je izpopolnjeval svoje znanje in si nabiral izkušnje na potovanjih po tujini in v vojaških službah. Valvasor je na teh popotovanjih spoznal, da v tujini njegovo domovino Kranjsko malo ali nič ne poznajo. Tako je v njem dozorela misel, da si bo ob vrnitvi v domovino ustvari družino in se posvetil študiju in raziskovanju domovine, da jo bo lahko v sliki in besedi predstavil tujcem.

Ko se je leta 1672 vrnil, je kupil gradova Bogenšperk, Črni potok in že porušeni grad Lichtenberg ter hišo v Ljubljani. Na Bogenšperku si je uredil delavnico-bakroreznico in dal pripeljati avstrijskega mojstra Andreja Trosta, ki je prej delal na Štajerskem, pri Vischerju. Z njim so sodelovali še drugi slikarji in grafiki na Kranjskem, med najbolj znanimi je bil Almanach.

Istega leta, kot je kupil vse premoženje, se je tudi poročil s trinajstletno Ano Rozino Graffenweger, s katero je imel devet otrok. Pet otrok je umrlo zelo zgodaj, nakar je umrla ob porodu zadnjega otroka leta 1687 še žena Rozina. Le tri mesece po njeni smrti se je poročil še z baronico Ano Maksimilo Zetschker iz Vrhovega. Z njo je imel še štiri otroke.

Stroški številnih njegovih dejavnosti so preseglji Valvasorjeve denarne sposobnosti, zato je leta 1692 razprodal večino svojega premoženja. Po prodaji Bogenšperka leta 1692 pa se je z družino umaknil v meščansko hišo v Krškem kjer je leta 1693 umrl v starosti 52 let. Zaradi pomanjkanja arhivskih virov natančen datum njegove smrti ni znan. Domnevno naj bi bil pokopan v Mediji, v družinski grobnici v grajski kapeli.

Valvasor je bil vsestransko izobražena osebnost. Njegovo delo ni bilo omejeno samo na eno področje ali znanost, ampak je obsegalo več raznovrstnih področij. Čeprav je bil po poklicu vojak, je večino svojega življenja zapisal znanosti, zbirateljstvu in preučevanju Kranjske, osrednjega dela današnje Slovenije. Tako je zapustil obširno znanstveno delo. Valvasor je bil eden prvih sistematičnih kartografov na Slovenskem. Bil je prvi, ki se je pričel v večjem obsegu ukvarjati z bakrotiskom in je ustanovil svoje grafično podjetje. O njegovi izobrazbi in bogastvu pa priča tudi mogočna knjižnica, v kateri je imel vsa takrat pomembna znanstvena dela. Zbiral je instrumente, star denar in razne zanimivosti.

- Raziskava Cerkniskega jezera pomeni enega vrhuncev Valvasorjevega znanstvenega dela. Cerknisko jezero je zaradi svojega presihajočega delovanja že od nekdaj burilo duhove in zbujalo ugibanja o ustroju svojega delovanja, privabilo je tudi Valvasorja. Iz opazovanja in raziskav je nastal tudi daljši zapis v 4. poglavju *Slave vojvodine Kranjske*. Raziskava o delovanju jezera je Valvasorju prinesla edino priznanje v življenju. Leta 1687 je bil namreč izvoljen za člana angleške Kraljeve družbe (*Royal Society*) v Londonu, poleg tega pa so njegov spis objavili v dveh tujih znanstvenih zbirkah.
 - *Slava vojvodine Kranjske* predstavlja vrh njegovega dela. Izšla je v Nürnbergu leta 1689. Napisana je bila v nemškem jeziku, da bi bila razumljiva čim širši množici. S sodelavci je zbral podatke, ki so danes neprecenljivi vir za prikaz življenja današnje Slovenije ob koncu 17. stoletja. S tem delom je želel predstaviti svojo domovino tujcem. *Slava Vojvodine Kranjske* je zelo obsežna knjiga, saj zajema 15 poglavij in ima 3.532 strani. Opremljena je s 528 grafikami, ki jih je risal sam Valvasor. Bil je pravi mojster risanja. Na vsako pot sta ga spremljala svinčnik in skicirna knjiga. V 11. knjigi je Valvasor opisal tudi takrat 300 najpomembnejših mest, gradov in samostanov. Čeprav je bila knjiga uspešnica, Valvasorju ni prinesla dobička. Prevod tega monumentalnega dela iz nemščine so med letoma 2009 in 2012 opravili Doris Božidar in Primož Debenjak, iz latinščine Aleš Maver, pobudnik, urednik in vodja projekta pa je bil Tomaž Čeč.
-

- Leta 1575 je bil tik pod vrhom prelaza Ljubelj zgrajen krajši predor (dolžina 100 m), ki je bil eden prvih gorskih predorov v Evropi. Ta predor je bil v uporabi vse do leta 1728, ko so odkopali strop predora in ga tako spremenili v usek. S tem se je cesta razširila, vendar prehod pozimi zaradi obilice snega še vedno ni bil mogoč. Valvasor se je zavedal pomembnosti te prometne povezave med Kranjsko in ostalimi severnimi deželami. Iz tega se je najbrž tudi porodil njegov načrt o gradnji novega daljšega predora. Za koliko je prehitel čas pove dejstvo, da je današnji predor (dolžina 1,8 km) bil odprt šele leta 1964. Predor so med drugo svetovno vojno, do leta 1945, izkopali taboriščniki v podružnici taborišča Mauthausen, ki so bivali na obeh straneh sedanje državne meje.

Valvasor je zaradi svojega prispevka k slovenski znanosti in kulturi ena ključnih osebnosti slovenske zgodovine. Upodobljen je bil na bankovcu za 20 SIT.

Povzetki iz literature:

- Vodnik po gradu Bogenšperk, Javni zavod Bogenšperk, Bogenšperk 2004: <https://www.bogensperk.si/biografija.html>.
- Wikipedija Prosta enciklopedija: https://sl.wikipedia.org/wiki/Janez_Vajkard_Valvasor

Ulica Leona Štuklja

Leon Štukelj se je rodil 12. novembra 1898 v Novem mestu. Leta 1905 je v rojstnem kraju začel obiskovati deško šolo in leta 1916 tam tudi zaključil gimnazijo. Istega leta je odšel na Dunaj služiti vojaščino. Po koncu le-te se je leta 1918 vpisal na Pravno fakulteto na Dunaju, kjer je končal prvi semester. Študij je nadaljeval v Zagrebu in leta 1920 postal študent Pravne fakultete v Ljubljani na kateri je leta 1924 tudi diplomiral. Za tem je kot sodniški pripravnik delal na Okrožnem sodišču Novo mesto. Kot sodnik je dobil službo leta 1926 v Lenartu v Slovenskih goricah in leto kasneje odšel službovat v Maribor na Okrožno sodišče, kamor se je tudi preselil in kjer je živel do svoje smrti.

Leta 1933 se je poročil z Lidijo Plemelj s katero je dobil hčer in sina, ki je kmalu po rojstvu umrl. Leta 1965 se je upokojil.

Leon Štukelj je začel telovaditi kot devetletni fant v društvu Novomeški Sokol. V okviru tega je imel leta 1908 svoj prvi javni nastop. Telovadba in sokolska načela sta ga povsem prevzela. V času med obema vojnama je bil Štukelj na vrhu svetovnega športa. Na olimpijskih igrah je osvojil šest medalj: prvo zlato leta 1924 v mnogoboju in na drogu, ponovno zlato je prejel leta 1928 na krogih ter bron v mnogoboju in z vrsto, v Berlinu pa je leta 1936 prejel tudi srebrno kolajno na krogih. Na svetovnem prvenstvu je bil leta 1922 prvi na krogih, drogu in bradlji, drugi na konju in z vrsto, 1926 prvi na krogih in drogu, drugi z vrsto in tretji na bradlji ter leta 1930 tretji na drogu in z vrsto.

Napisal je knjigi »Mojih sedem svetovnih tekmovanj« (1989) in »Prvih 100 let« (1998).

V devetdesetih letih 20. stoletja je Štukelj veljal za najstarejšega še živečega olimpijca (dobitnika zlate olimpijske kolajne). Povabljen je bil na otvoritev olimpijskih iger v Atlanti leta 1996. Tam je s svojo vitalnostjo pri skoraj 98 letih navdušil vse.

Poleg vseh osvojenih kolajn pa je prejel še številna druga odlikovanja: v Novem mestu so ga leta 1968 razglasili za častnega občana, leta 1987 ga je predsednik MOK-a J.A. Samaranch odlikoval z olimpijskim redom, leta 1989 mu je mesto Maribor podelilo zlati grb. Danes se po njem imenujeta športni dvorani v Novem mestu in Mariboru.

Štukelj je bil vse do svoje smrti športno aktiven, saj je vsakodnevno vadil na krogih v svojem stanovanju. Nedvomno je veljal za enega najpomembnejših osebnosti v slovenski športni zgodovini in je vsekakor največji slovenski ter jugoslovanski telovadec ter olimpijska legenda.

Tik pred 101. rojstnim dnevom je umrl zaradi srčnega infarkta. Pokopan je na pobreškem pokopališču v Mariboru.

Povzetki iz literature:

- Sport dogaja: http://sportdogaja.si/zgodovina/leon_stukelj_najuspesnejsi_slovenski_olimpionik
- Wikipedija Prosta enciklopedija: https://sl.wikipedia.org/wiki/Leon_%C5%A0tukelj

- Kotnik, Anja; Štukelj, Leon; Univerza v Mariboru–Univerzitetna knjižnica Maribor:
<https://ukm.um.si/tukelj-leon>.

5. Grafična prikaza potekov ulic

6. Ocena finančnih posledic

V skladu s 23. in 24. členom ZDOIONUS so ulice označene z napisnimi tablami. Izdelavo, namestitve, vzdrževanje oziroma odstranitve napisnih tabel zagotavlja občina. Strošek izdelave in namestitve dveh napisnih tabel znaša 500,00 EUR.

Kot že navedeno, na območju na katerega se predmetni odlok nanaša ni udeleženih oseb, zato kritje stroškov tablic s hišno številko in stroškov zamenjave osebnega dokumenta ni potrebno.

Na podlagi navedenega predlagam Mestnemu svetu Mestne občine Ptuj, da predloženi osnutek odloka po obravnavi sprejme.

Pripravila:
Urša Simonič

Nuška Gajšek
županja